

ODOBESCU'S ARTISTIC METHODS USED IN PSEUDO-KINEGETICOS

Elena Lavinia DIACONESCU*

Abstract: *This study is focused on the research of the artistic methods that can be identified in Alexandru Odobescu's masterpiece Pseudo-kynegeticos. The author develops a specific style in describing different works of art, portraits and landscapes, by using humour, digressions and vocality.*

Key words: *digressions, vocality, descriptions.*

Pseudo-kynegeticos is Alexandru Odobescu's masterpiece. There were many critics who wrote about it, because this work was considered to be at the same time a literary model, "a mixture of all kinds of words, a joke almost uninterrupted" (Zoe Dumitrescu Buşulenga) or „a shop of literary bric – à – brac" (George Călinescu).

In *Pseudo-kynegeticos* Odobescu told stories, described works of art, presented ideas and results of his research as a historian and archeologist, he used digression, humour and addressed presentment. All these artistic methods offered an esthetic value to his work. At the same time, the author combined a complex lexical list with the sentence construction which is so specific to odobescian style.

1. Descriptions of works of art

Odobescu takes the method of describing works of art from the area of art history and archeology and he adapts this method to his own literary needs. So, he creates in *Pseudo-kynegeticos* many descriptions of paintings, sculptures and musical works. "For example, in order to describe plastic works, the author combines not only physical and moral features, but also some objective and subjective judgments, namely facts and impressions." (Tudor Vianu, 1956, p. 131).

Diana's statue from Louvre is firstly described as a:
mândră și sprintenă fecioară de marmură, care s-avântă, ageră și ușoară, sub crețurile dese ale tunicei ei spartane, scrută în poale și larg despăcată la umeri. O mișcare vie și grațioasă a grumazului a înălțat capu-i, cu perii sumeși la ceafă în corimb, și pe fruntea-i, coronată cu o îngustă diademă, se strecoară ca un presus de mânia. Peplul îi înfășoară, ca un brâu, talia zveltă și cutele veșmântului ascund sânu-i fecioresc; dar brațele-i goale, unul se înconvoaie în sus ca să scoată o săgeată din cucura de pe umeri; cellalt se reazimă pe creștetul cornut al ciutei. (Al. Odobescu, 1955, p. 152).

This descriptions is followed by some personal impressions or subjective judgments, which turn into questions that express hesitation:

Ce neastâmpăr va fi făcând pe zeiță să calce așa iute pământul sub crepidile-i împletite pe picior ca opincele plăieșilor noștri? Pe cine amenință ea cu darda împenată ce ea atinge cu degetele-i delicate? Trămite ea oare în câmpii etolici ai Calidonului pe mistrețul uriaș care va muri înjunghiat de mâna regescului vânător Meleagru? Urzește ea o crudă răzbunare în contra nenorociților fii ai nesocotitei Niobe? ...Cugetul ei e o divină taină." (A. O., p. 152)

* University of Pitesti, Romania, lavi_di@yahoo.com

The same method of objective description is identified in a paragraph in which Odobescu wants to emphasize the differences of creation between Diana from Louvru and Gujon's Diana who is:

o zeitate lenoasă; ea se odihnește, pe jumătate culcată. Trupu-i, fără veșmânt, nu ascunde niciuna din dezmierdările sale; gura-i zâmbește cu o trufașă nepăsare; păru-i, în vițe unduloase, e ridicat cu o măiestrită eleganță sub podoaba artistică de pe creștet; brațul stâng, ornat cu brățări la umăr și la mână, ține un arc destins; iar mâna dreaptă, cu un mănunchi de flori, înconjoară și mângâie grumazul unui cerb mareț. Adăpostită sub coarnele trufașe ale nobilului animal, zeița își reazimă trupul pe șalele lui” (A.O., p. 153).

The author's subjectivism interferes in when he asserts that: „Un aer de nobilă moleciune domnește în această grupă”.

The above descriptions have many nouns followed by adjectives; most of the adjectives (for example.: vie, grațioasă, zveltă, lenoasă, trufașă, mareț etc.) create a special echo over the text, by giving it distinction, beauty and style. Odobescu cannot conceive a description without referring to the lexical field of the parts of the human body and the clothes. For example, he insists on the way the character is dressed up or has her hair done; he does not forget to mention different accessories so that the defined image should describe exactly the original work.

The writer can also describe landscapes and different works of art, not only portraits. This time the reader gets familiar with the scene of hunting a deer:

la stânga, tărâmul se-nalță acoperit cu câțiva rari copaci, mai mult frânți și uscați. Printre această stearpă pădure se zărește cerbul, purtând cu smerenie crucea răstignirii pe al său creștet, înfiptă în fașa latelor sale coarne. Pe întâiul plan se află vânătorul cu calul și cu câinii săi; el a descălicat și a dat în genunchi, privind cu o curioasă mirare vedenia ce-i trimite cerul. Costumu-i este îmbrăcămintea vulgară a vânătorilor contimporani cu artistul.” (A.O., p. 154).

The objective description is combined with the subjective one in a harmonious way. Odobescu continues to create personal judgements about what each character involved in might feel:

Stânci, copaci și animale, toate sunt în nesimțire, toate stau în nepăsare; singuri cerbul miraculos și vânătorul pocăit produc contrast, prin pozele lor, în care se străvăd simțiminte adânci: cerbul, în repaosul său cumpănit, pare a simți de ce preț nestemat este sfânta podoabă ce el poartă; vânătorul vede uimit, chiar în obiectul persecuțiilor sale, chiar pe fruntea vânatului, semnul ce-l va mântui de păcate; el se-nchină la dânsul, rostind poate în cugetul său maxima...«Prin vânătoare scapă omul de păcatul trândăviei»” (A.O., p. 154).

Odobescu alternates the stagnancy with the movement when he analyses the landscape. That is the reason why he uses the verbs „a descălicat”, „se-nchină” and the nouns „repaosul”, „nesimțire”, „nepăsare”.

”The descriptions of the paintings are reanimated through artistic methods. The art, as a literary theme, becomes an aspect of the modern criticism. (Tudor Vianu, *op. cit.*, p. 132).

2. Addressed presentment

Not only did Alexandru Odobescu write fairytales and short historical stories, but he also developed his skills as a writer through his vast correspondence, his speeches and the articles presented during some conferences. We should mention here the speeches held in front of the public at the Romanian Academy: *Viitorul Artelor în România, Moșii*,

Curcanii, Biserica de la Curtea de Argeș and legenda Meșterului Manole; Istoria Arheologiei is an academic course. So, many of his writings were created to be read in front of an audience. All these writings have something in common - the addressed presentment which is a feature specific to Odobescu's style. This explains the author's tendency to use the addressed presentment in *Pseudo-kynegeticos*, that becomes a long letter addressed to his friend, Cornescu. Odobescu interpellates his correspondent directly in this work, by naming him: „amice” (p. 128); „, tu, dascăle de vânătorie sistematică și rațională” (p. 142); „amice vânătorule” (A.O., p. 144).

In order to maintain the idea of the addressed presentment, the author asks questions that have different purposes:

- maybe Odobescu wants to excuse himself for his amateurishness in the art of hunting:

Oare nu știați sau că ai uitat cum că la vânătorie, ca și la multe altele, eu mă pricep cam tot atâta precât se pricepea vestitul ageamiu carele, văzându-se luat în răspăr de babele satului pentru izbânzile ce făcuse cu pușca dimineața, în bătaură, se apăra în dulcea limbă a poeziei [...] (p. 125);

- maybe he takes advantage from the circumstances in order to express his own ideas:

Mai întâi, te rog spune-mi dacă știi sau nu știi ce soi de zburătoare este *grangurul*? [...] Trec la a doua întrebare. Pentru ce, rogu-te, n-ai spus nici măcar un cuvânt despre o altă pasăre de pădure care, deși e cam rară la noi, însă este privită pretutindeni ca unul dintre cele mai delicate vânaturi?! (A.O., p. 139);

- maybe he wishes to create a subtle transition between his ideas:

...pentru ce [...] n-ai suplinit lipsele legerii și nepăsarea cărmuitoarească, dând oarecare povețe în privința timpului când se cuvine ca vânătorul să-și pună pușca și pofta în cui și să dea nevinovaților săi adversari un răgaz ce, în curând, îi va asigura tot lui o mai spornică și mai dăinuitoare izbândă? Spune adevărat! Câteva cuvinte asupra acestui punct n-ar fi fost ele oare foarte la locul lor în *Manualul* tău de vânătorie? (A.O., p.142)

The links between ideas are created through addressed forms. For example, the author uses the moment of shooting the stralings from the cows back in order to talk about these birds:

Nu știu însă cum și ce fel ne aduse vorba a pomeni despre grauri și aci, iartă-mă, amice autorule, să te ții de rău fiindcă în cartea ta n-ai spus nimic despre acest vânat și mai cu seamă despre o altă pasăre pe care mulți la noi o confundă cu graurele, din cauză că ea poartă pe franțuzește un nume ce s-ar crede că corespunde cu al acestuia” (A.O., p. 133)

This pretext becomes the base of a whole gastronomic, historic and literary discourse about how these birds are cooked or named in different languages.

Looking for a reason to talk about another subject related to hunting, the author imagines that his friend was not pleased by what he has told him so far and that is why he needs to change the idea: „Dar de vreme ce nu ne înțelegem amândoi asupra felului preferit de vânătoare [...] aidem, amice, să căutăm împreună, prin largul domeniu al vânătoriei, un câmp pe care ne vom potrivi poate în gusturi” (A.O., p. 149).

Another method of transition between ideas is the use of a line of dots which interrupts the author's pathetic speech about hunting and this determines him to talk about the birth of some puppies: „Pe când eram ajuns aci cu scrisul, fusei întrerupt de fetița mea care venea în fuga mare să-mi aducă o veste ce o înveselise foarte” (A.O., p. 145). The occasion is perfect for Odobescu to start a debate about how the best hunting dogs should be

selected and if these dogs should have a long or a short tail. These transitions between ideas are ingenious and a reader probably would wonder what the author has next in mind to talk about.

When Odobescu wants to express his point of view he says: „cât despre iepure, să mă ierte domnia lui; eu țiiu cu tata Traian și nu aprob vorbele poetului [...] vorba românului: Departe griva (adică *la grive*) de iepure.” (A.O., p. 134)

Sometimes the author imagines that his friend is right in front of him and he apologizes himself for the divagations and the comments addressed to his friend's so called book, but this is only a technique of leaving one theme and approaching another one:

Vezi să nu pați și tu ca simigiul și de unde, cu drept cuvânt, te așteptai să fii răsplătit, chiar de la început, prin laude meritate pentru toate cercetările serioase, pentru toate observațiunile adânci, pentru toate ostenele ce ai depus în opera ta, să nu capeți de la mine decât un *encomion* fluturatic și fără temei, psalmodiat și acela pe drâng sau cântat din frunză. (A.O., p. 126) or

Bag seamă că deviu din ce în ce mai exigent și că nu fac alta decât a scoate mereu la mărunt ponoase cărții tale. Sunt sigur că, de când citești aceste lungi pagine fără șir, ai zis mii de ori până acum: «Lipsă-mi de asemenea critică, unde se vorbește mai mult de ceea ce nu mi-a plăcut sau n-am socotit de trebuință a le spune» (A.O., p. 142).

There is also humour in these addressed presentments. When Odobescu is about to tell a story, he announces it like this: „Dacă cumva vrei să dormi și nu-ți vine de sineși somnul apoi pune capul pe pernă și ascultă”. (A.O., p. 146)

3. Vocality

Odobescu is an orator rather than a writer, that is why the vocality forms are used in *Pseudo-kynegeticos*.

The proverb „Toată pasărea pe lume, dupe limba ei pier” (p. 126) is used by the author in order to assume total responsibility for the words written about his friend's book, in case this friend would have felt that Odobescu's criticism was not good enough.

There are also other proverbs identified in the text: „...să ședem strâmb și să judecăm drept” (p. 128); „Mare e limba bouului, păcat că nu poate grăi!” (p. 133), „Apoi mai este încă și o vorbă românească: *Coadă lungă, minte scurtă*” (p. 145); „...năravul din fire nu are lecuire”; „cei mai mulți dintre oameni sunt ca lupul, care părul și-l pot schimba, iar năravul ba.” ; „pierzi orzul pe găște” (p. 148); „din coadă de câne, sită de mătase nu se poate face” (p. 159); „la pește se zice că-i coada mai ferită chiar și decât capul” (159)

There are some exclamations : „Vezi, d-aia n-are ursul coadă!” (p. 149); „Fie cu zice Martial!” (p. 134), and also other structures such as: „Ca să fiu dar drept” (p. 126); „Vorbă curată!” (p. 127); „Ce stăm de ne mai gândim?”; „să scăpăm amândoi cu fața curată” (p. 143); „Acum ține-te bine și de aci înainte” (p. 156).

The author uses all these proverbs, expressions and exclamations in order to communicate directly with his readers, to captivate them and to create the impression of a native spontaneity. Odobescu hopes to be an orator listened by everybody, even if there is not a real audience in front of him. He realizes that his text is sometimes hard to read and that is why he uses the expressions mentioned above.

Odobescu style is popular and colloquial because of vocality and addressed presentment and it loses some of his exaggerated meticulousity. This aspect seems to be antithetical to the way Odobescu creates his phrase from a syntactic and morphologic

point of view. Still, the author succeeds in combining all these aspects harmoniously, by proving to be a fine "connoisseur" of the art of speaking.

4. Digressions

„Talking like a man who is happy to tell about things he has heard or experienced, to communicate his impressions and vast knowledge, Odobescu is influenced by all the connections created during the presentment.[...] In *Pseudo-kynegeticos* he names his presentment «cărarea mult cotitei mele colinde de vânător hoinar.»” (Tudor Vianu, *op.cit.*, p. 134).

Even from the beginning the author tell the reader that his text is going to be sometimes hard to follow: „Aici vrând-nevrând trebuie să mă urmezi – și aceasta îți va fi pedeapsa – într-o lungă controversă, în care filologia are să se amestece cu istoria naturală și să facă un talmeș-balmeș precât se va putea mai doct și mai erudit.” (A.O., p. 134). This is how Odobescu defines his writing.

When he notices that he gets far from the narrative line, he stops by saying: „Mă opresc, căci mi se pare că iar am greșit calea” (p. 155) or „Mă opresc, căci mi se pare că, fără știrea lui Dumnezeu și a cititorilor, am început să traduc descrierea stepei malorosiene...” (A.O., p. 131) but he keeps giving details about Gogol’s work, *Taras Bulba*.

As he confesses, the digressions are „nazuri de lăcomie literară” (A.O., p. 143), which he intentionally uses. He apologizes for writing so many things about hunting birds, but he uses this as a pretext to prove once more his vast erudition in literature: „grațioasa și jalnica elegie a vechiului poet român îmi va servi drept orațiune funebră pentru tot vânatul împenat, asupra căruia m-am întins – mi se pare – cam foarte peste măsură.” (A.O., p. 142).

„Dă-mi dar voie să mă întorc la vorba de mai nainte și să arăt, în câteva cuvinte, cauzele ce trebuie să îndemne pe vânătorul înțelept a curma, pentru moment, isprăvile sale.” (A.O., p. 143) This paragraph is only a reason to practice his skills as a translator from Latin of a fragment written by Lucreti.

The author is ironic with the politicians who did not want a close connection between Romania and Russia, which was necessary at that time in order to obtain the Romanian independence:

Dar ce făcui, vai de mine! Am uitat cu totul că este acum admis în radicalele principii de suprem și absolut patriotism român că, de vreme ce muscalii trebuiesc în genere priiviți ca inimi și răuvoitori ai naționalității noastre, să ne dispensăm cu totul de a numi, ba chiar să ne și impunem datoria de a desfigura pe autorii lor, de câte ori binevoim a-i traduce, a-i imita sau a-i localiza. Prin aceasta chiar le facem prea multă onoare. (A.O., p. 132).

The above example is not Odobescu’s only hidden „assault” on those people who want to destroy the country by bad political alliances or even by the alteration of the Romanian language with foreign words. That is why the author criticizes once more the dictionary of the Academy which contains a lot of words of Latin influence: „Autorii *Dicționarului Academic* nu înscriu cuvântul *cocosiaru*; - poate că nu va fi de origine latină? Cât despre *sturdium*, încă nu au ajuns la litera S.” (A.O., p. 316).

He creates unpredictable connections between ideas knowing that he is going to make a literary abuse, but he apologizes for that in a humorous way:

Dacă cumva acum te simți cam obosit de lunga digresiune zoologico-filologică prin care am răzbunat de nepăsarea ta pe *sturzi*, pe *cocoșari* și pe *grauri*, apoi tot mai iartă-mă să adaog vreo două-trei cuvinte în materii analoage, și apoi, zău, vă dau pace și ție și neamului păsăresc. (A.O., p. 139).

The colloquial expressions and the interjections: „vrând-nevrând”, „vă dau pace”, „iar am greșit calea, zău!”, „Dar ce făcui, vai de mine!” give a folk aspect to Odobescu's writing.

5. Humour

The digression, the expressions and the proverbs transform the writer's phrase into a colloquial and folk one. All these accentuate the humour. An example is the way colonel Enghel speaks about his wife's dowry, that contained only poor gypsies: „a cării bogată zestre coprindea o laie de robi țigani” and he makes fun of her each time a gypsy dies: „Plinci Anicuța-l meu! A murit la *dine un sestre!*” (A.O., p. 132).

The author also uses the anecdote or some short stories as methods in order to emphasize the humour. For example, Odobescu apologizes himself for not knowing too many things about hunting, by using the anecdote about Caracangea, a teacher who paid for a pretzel with a song.

The writer also tells about the moment he learnt to fire a gun: „De aici înainte, vai și amar de bietele vrăbii de pe garduri! Pe toată ziua stricam într-însele un corn de praf și câte o pungă de alice; dar apoi și ce pilafuri ne gătea la masă meșterul bucătar, *sestre* al cocoanei Anicuțe!” (A.O., p. 133)

Another time, Odobescu mentions the funny episode with the fox without a tail. The writer tells about a deceitful hunter who realizes that he sometimes is a liar. So he asks his servant to touch his coat in case he is going to tell lies in front of the people. The servant takes this seriously and when his master tells about the fabulous length of a fox tail, he tries to make him stop lying, by touching the coat; the hunter loses his temper and says: „Bine, mișelule! Nu-ți e destul cu atâta? Ce, vrei să las vulpea bearcă? Dar mai bine să te ia pe tine dracul de o mie de ori decât să rămâie vulpea mea fără coadă”.

Pseudo-kynegeticos is the work in which Odobescu appears to be an orator who narrates, remembers stories, makes jokes, divagates and uses his knowledge as a literary and science researcher. All the artistic methods used by Odobescu in his masterpiece prove his originality in Romanian literature.

Bibliography

*** *Alexandru Odobescu interpretat de...*, Editura Eminescu, București, 1976

Mancaș, Mihaela, *Limbajul artistic românesc în secolul al XIX-lea*, Editura științifică și enciclopedică, București, 1983;

Odobescu, Alexandru, *Opere*, col. II, Editura de stat pentru literatură și artă, București, 1955

Vianu, Tudor, ”Observații asupra limbii și stilului lui A. Odobescu” în *Contribuții la istoria limbii române literare în secolul al XIX-lea*, Editura Academiei, București, 1956.